

ЛИБЕРАЛНА
ПАРТИЈА LP

ЛИБЕРАЛНА ИНИЦИЈАТИВА ЗА МАКЕДОНИЈА КАКВА ШТО ТРЕБА ДА БИДЕ

Состојба: МАКЕДОНИЈА ДЕНЕС

ЛИБЕРАЛНАТА ПАРТИЈА (ЛП), како и останатите демократски определени структури, констатира перманентно уназадување на состојбите во Република Македонија во: **владеењето на правото; независноста и објективноста на судството; човековите и граѓанските лични и колективни права и слободи; меѓуетничките односи; медиумите; перформансите на домашната економија, развојот и финансиската одржливост на земјата и професионализмот и департизираноста на институциите.**

Вонредните парламентарни и редовните претседателски избори 2014, последнично, се средство за **окупирање на државните институции од партиите на власт (ВМРО-ДПМНЕ со неговата коалиција) низ избори што не ја одразуваат волјата на гласачите поради (пред)изборна корупција со буџетски средства, заплашување и притисок врз државната и јавната администрација, сомнителен избирачки список утврден во услови на неспроведен попис.** Ова денес во земјата овозможува постоење на **нелегитимни** иако формално легални институции.

Сето ова, заедно со **отсутниот политички дијалог** меѓу власта и опозицијата, од Македонија прави едно **длабоко трауматизирано, поделено општество со секојдневно политичко триење, економска стагнација и етничко и религиско делење.**

Во вакви околности, жртва се:

- **демократските политички односи** што дијалогот го прави фикција, а консензусот илузија...
- **финансиската одржливост на државата и на локалните самоуправи, дополнето со...**
- **перформансите на фирмите** кои или се премали и презависни од владините одлуки или се големи и со тоа стануваат мета за преземање од поединци и интересни групи од власта, што ја зацврстува „скопјанизираната“ македонска економија и **провинционализираната домашна политика...**
- тоа доведува до **пораст на социјалните разлики и опаѓање на животниот стандард,** што, пак неминовно води кон **пораст на дезинтегративните тенденции** и
- **емиграцијата на младите, образовани и пазарно-ориентирани граѓани.**

Сето ова дополнително не **оддалечува од потребниот суштински и опиплив економски раст и адаптација на модерната европска и светска економија и пазари.** Затоа, **денес Македонија е пооддалечена од европските и евро-атланските интеграции одошто тоа беше случај пред десет години.**

Ова се случува во услови на **партиски блокирани и окупирани:**

- **медиуми** во кои критичката мисла е доведена до маргиналност, а апотеозата на власта доминира на јавната сцена;

- **етатизирана економија** каде најголем нарачател на услуги и добра е државата, а коморите и бизнис-заедницата се покорни извршители, наместо чинители;
- **политички и партиски систем** во кој конфликтите веќе се закана по државата;
- **судски систем** во чија праведност веќе никој не верува;
- **научен систем и интелектуална заедница** кои се неми набљудувачи на ерозијата во сите сфери на живеењето;
- **образовен систем** подложен на експерименти и ретуширање на историјата и фактите;
- **систем на социјална заштита** што во моментот опсежно се алиментира од буџетот, а на среден рок ја подјадува економската и ресурсната супстанца на земјата и
- **јавен здравствен систем** потчинет на дневен прагматизам и популизам.

Причините за проблемите на земјата денес, некои ги бараат во претходната политичка историја на македонскиот народ и нација, а решенијата за проблемите ги поврзуваат со **предодреденост за систем на цврста рака**. Спрега од политички и медиумски центри на власта со години **фабрикува историја** низ глорификација на личности и проекти со сомнителен историски придонес за македонската држава и народ. **ВМРО-ДПМНЕ талка по** проекции за **подобрување на демографската состојба** низ **финансиски стимулации, стигматизација на модерните права на жените и сексуалните малцинства** и суптилно го поттикнува **страот од пореметување на етничкиот баланс**.

Бизнис-заедницата е парализирана и хипнотизирана од секојдневната злоупотреба на државните институции од власта и е во борба за дневно преживување.

Состојба на **заплашеност кај гласачите постои**, особено што **државниот апарат денес е партиски запоседнат**. Назаднувањето на државата е се повидливо со ширењето на кругот на населението што зависи од „милоста“ на новите „аги“ и „бегови“.

Свесни сме и дека досега применетите методи и политики на опозицијата не се доволни. Но, наша задача е да ги **санираме штетните последици особено од владеењето во овие осум години**.

ПРЕМИСИ НА ЛИБЕРАЛНАТА ИНИЦИЈАТИВА ЗА ПОТРЕБНОТО ПОЛИТИЧКО ДЕЈСТВУВАЊЕ ЗА МАКЕДОНИЈА КАКВА ШТО ТРЕБА ДА БИДЕ

Причините за констатираните состојби може да се бараат во многу политики и политички одлуки во бројни мандати од почетокот на плурализмот и независноста до денес. Но, факт е дека **најголемите назадувања се направени од владите на ВМРО-ДПМНЕ и Никола Груевски, од 2006, а особено од 2008 до денес**. Затоа застануваме зад следните премиси:

1. **Нема нација што со политика на цврста рака на подолг рок остварила траен просперитет. Напротив!** Режимите засновани на идеите за цврста рака на крајот доживеале крах. **Многу народи и нации** со поскромна демократска политичка традиција и еднакво тешка историја, **изградија политички системи отпорни на популизам, шовинизам и авторитарност** (на личности, партии...) Затоа, **денешната состојба во Македонија не е природна**.

2. На Македонија не и се потребни нови судири и делби на историски теми. Но, **нема отстапка од фактот дека анти-фашистичката народно-ослободителна борба** заснована на илинденските слободарски традиции, **АСНОМ и промислениот**, иако макотрпен пат на **меѓународно признавање од 1991 се темелите на третата деценија на државната сувереност и независност на Македонија.**
3. **Македонија ќе опстане и ќе напредува само како модерна, секуларна, граѓанска, мултиетничка, мултикултурна и мултиконфесионална заедница и општество.** Само такво – балансирано, хомогено општество и просперитетна економија ќе создадат услови за развојот и просперитетот на новите генерации – овде.
4. **Пазарната економија, квалитетот, конкурентноста и приватната иницијатива се предмет на правна гаранција и регулација/стандардизација од државата. Државата постои за да овозможи бизнисот да се развива, а не за да се презема од партијата на власт.**

Додворувањето кон работниците не им ги решава проблемите, туку нив ги осиромашува. Минималната плата, регресот за годишен одмор во приватниот сектор... се прашања на договори меѓу слободните синдикати (кои се вистински претставници на работниците) со работодавачите, а на основа на тие договори се уредува државната регулатива.

Потребна е политика што ќе ги оспособи граѓаните сами да си ги подмируваат основните трошоци и потреби. Тоа значи дека мора да се напушти сегашната политика на осиромашување на што поширок круг граѓани, за потоа власта да им искажува „милост“ (пр. отпишување на долгови за режиски трошоци, бесплатни превози и сл.).

Лекарите и медицинскиот персонал, адвокатите и судиите, униформираните лица во одбраната и безбедноста и сите слични специфични професии не треба да бидат подведени под статусот државни службеници.

5. **Треба да се совлада јаловоста на надворешната политика на власта.** Моментално сите провокации од силите на минатото во соседните земји и народи кон Македонија и македонскиот народ се добродојдени за актуелната власт која, за популистички потреби, со своите постапки практично им дава оправдување на тие провокации. **Македонската политика треба да се заснова на увереноста дека македонскиот народ и Република Македонија имаат сила и аргументи да настапат со идеи и предлози со кои споменатите провокации ќе ги направат ирелевантни и ќе ја добијат меѓународната поддршка, вклучително и разбирањето од соседните народи и држави. Главна насока на нашата надворешна политика треба да биде бескомпромисната решеност за што побрзо интегрирање на Република Македонија во ЕУ и НАТО.**
6. **Свесни дека промените нема да ги донесе „некој“ туку ние и дека промените не доаѓаат „од надвор“ туку ќе ги направиме овде, во нашето дејствување не прифаќаме:**

- фатализам и помирување со сегашноста;
- воодушевување од перформансите и техниките на партиите на власт ниту
- плагијат на вливските политики или надградба на нивниот популизам.

Овие премиси бараат и приспособување и сериозна корекција на досегашните методи и стратегии на самата опозиција: **ослободување** од теснопартиските интереси, личните и партиските суети, слабостите што предизвикуваат внатрешпартиски и меѓупартиски конфликти во опозицијата... **од сето она што опозицијата ја онеспособува за успешно учество во демократски политички процес.**

Затоа, овие премиси се во судир со сите вештачки политики на власта за затскривање на тековните слабости низ демагогии на силите што ја влечат земјата назад и комплексот понудени услуги финансирани од јавни средства, поддржани со обилна медиумска кампања.

На овие премиси го темелиме либералниот пристап според кој **или во Македонија ќе надвлее граѓанскиот концепт или ќе не нема.** Само така, нашата политичка борба денес, ќе ги поштеди нашите деца од неизбежните проблеми и конфронтации утре.

Оттука, наша прва цел е промена на сегашната Влада на Никола Груевски со нова, КОНЦЕНТРАЦИОНА ВЛАДА на сите демократски определени политички сили, што ќе организира слободни, фер и демократски избори во земјата.

Бидејќи формирањето „техничка влада“ за Груевски е барање што „оневозможува“ политички дијалог и тој не е подготвен да учествува во него, потребно е **да се испита можноста за нови идеи што би го деблокирале политичкиот процес и дијалог во земјата, а на софистициран начин ќе ги постигне истите резултати:**

1. **Раздвојување на државната власт и институциите од политичкиот процес и од дејствувањето на политичките партии;**
2. **Обнова на улогата на медиумите** својствена на демократските земји, како критичари на секоја власт. Тоа на јавноста ќе и обезбеди контрола врз извршната и судската власт, што денес не постои;
3. **Напуштање на концептот на создавање послушни и поткупливи граѓани кои од сегашната власт всушност се доведени во позиција на „раја“;**
4. **Отворање и деблокирање на процесите во односите со соседите,** бидејќи во сегашната состојба Македонија се претставува како слаба страна и регионален проблем.
5. **Демаскирање на перфидното преземање на управувачките пакети и имотот на успешните приватни компании од луѓе од власта.** Ова е приоритет за стабилизирање и развој на домашната политика и економија и пресметка со корупцијата.
6. **За постигнување на вакви резултати,** итно да се започнат преговори за склучување **ДОГОВОР за КОНЦЕНТРАЦИОНА ВЛАДА,** од кој ќе произлезат Платформата на Концентрационата Влада и датумот на парламентарните избори.

ПРИНЦИПИ И МЕРКИ ЗА МАКЕДОНИЈА КАКВА ШТО ТРЕБА ДА БИДЕ

1. Нема „пазарење“ за слобода за било кој државен функционер што го прекршил законот во изминатите осум години и пред тоа.
2. Конфискување на против-правно стекнатиот имот и имотот стекнат преку неморално богатење од луѓето блиски до власта низ преземање компании со употреба на лостовите на власта и моќта на системот и нивно кривично гонење.
3. Реституирање на состојбите на бизнисите пред преземањето со политичка корупција, нетранспарентна постапка и употреба на моќ и лостови на власта назад на нивните сопственици;
4. Борба со корупцијата насекаде, вклучително и во високите политички кругови. Никому не може да му се суди за јавно искажан сомнеж за корупција во власта.
5. Повторна истрага и ревизија, односно обнова на судските процеси каде се донесени апсурдни и матни одлуки, како и за сите сомнителни несреќни случаи, особено поврзани со новинарите, од „самодавење во кофа“ до мистериозни сообраќајќи.
6. Кривично гонење на помагачите во спречувањето на темелните истражни постапки и санкционирање на оние кои неправилно затвориле судски процеси.
7. Попис на населението како операција за обезбедување реален избирачки список и правилна проекција на економските, популационите, социјалните и развојните параметри во државата.
8. Партнерски однос на чинителите на Концентрационата Влада со критичката јавност (медиуми, невладини организации, струкови и научни здруженија и сл.), како начин за спречување на злоупотребата на лостовите на власта и спречување на ескалација на политичкиот судир.

**ЛИБЕРАЛНА
ПАРТИЈА**

LP

Либералната иницијатива „За Македонија каква што треба да биде“ е утврдена на 62. седница на Извршниот комитет на ЛП, одржана на 18 септември 2014, а верификувана е на 21. Седница на Републичкиот одбор (сега Централен комитет) на ЛП, одржана на 19 ноември 2014.